

Примерен изпитен вариант за кандидат-гимназисти

Четивна грамотност

Инструкции:

Запознай се с двата източника: **статията** и **таблицата**.

Стъпка 1. Преглед (3–4 мин).

- Прегледай съдържанието на **статията** и **таблицата**.

Стъпка 2. Въпроси (15 мин). Отговаряй по ред на въпросите от **части 1, 2 и 3**.

Съвети:

- Ползвай **точно** имената от източниците: „**Централна част**“, „**Речна Панорама**“, „**публичен отчет**“.
- При изписване на числа добавяй и **единиците** - за какво се отнасят съответните числа, напр. **5 760 лв.**, **12 бр.**
- Прилагай **доказателства**: ако въпросът изисква, посочи **източника**: „**статия**“ или „**таблица**“.

Стъпка 3. Писане на текст (8–10 мин). Прочети внимателно инструкциите и създай текст, който да отговаря на изискванията в максимална степен.

Стъпка 4. Проверка. Накрая провери попълнените отговори, посочените числа и термини, четлив почерк/оформяне.

1. Статия

Община Камен Дел представи подобрения в парк „Речна Панорама“

гр. Камен Дел, 12 май

В събота преди обед десетки тийнейджъри и семейства изпълниха новата 850-метрова алея за бягане в централната част на парк „Речна Панорама“. Лентата прерязва кметът Ива Михайлова, която определи проекта като „инвестиция в здравето на града“. Обновяването включва 12 соларни лампи по главната алея, 8 пейки около Централната част, чешма с икономичен бутон и малка зона за уличен фитнес. „Гуменият настил щади ставите, а вечер осветлението прави трасето безопасно,“ каза Димитър Стоянов, треньор в местния клуб по бягане.

Цитат на деня: „Паркът не е просто зелено петно на картата — той е мястото, където градът диша заедно.“

Ива Михайлова, кмет

По данни на общината посещенията на парка са нараснали с около една трета през уикендите през последните месеци, но зоната при вход „Север“ остава слабо използвана. „Целта е да оживим и Северния вход, без да нарушим спокойствието на живеещите наблизо,“ допълни кметът. Затова наред с подобренията в централната част се предвиждат добавяне на осветление и по-ясна навигация - табели към северната част на парка.

Сдружение „Тихи вечери“ възрази срещу шума в късните часове. Общината въведе правило „Без озвучаване след 21:00“ и обозначи „Тиха зона“ около фитнеса. Уредите са оборудвани с антивибрационни елементи и ще минават месечна профилактика, за да се намали шумът от скърцане/дрънчене на метал при работа на уредите.

Проектът е финансиран със средства от общинския бюджет и дарения от местни фирми. Властите обещаха публичен отчет на разходите до края на юни и анкета три месеца след откриването, за да се измери удовлетвореността и ефектът върху

използването на вход „Север“. „Ще сравним базовите данни с новите по часови пояси и зони; при нужда ще добавим още осветление край вход „Север“,“ каза главният инженер на проекта.

2. Таблица:

Какво включва обновяването (общински бюджет)

Елемент	Количество	Ед. цена (лв.)	Обща сума (лв.)
Алея с гумено покритие 📁 🧑	850 м	60 / м	51 000
Соларни лампи 💡	12 бр.	480	5 760
Пейки 🪑	8 бр.	220	1 760
Чешма (бутон, пестене на вода) 💧	1 бр.	3 200	3 200
Уличен фитнес (малък сет) 🏋️	1 бр.	6 500	6 500
Общо:			68 220

Въпроси към статията и таблицата:

I. Част 1. Извличане / Откриване на информация

1. Коя е **основната цел** на новата алея според текста?

- а) Намаляване на поддръжката
- б) Повече движение и безопасност
- в) Място за концерти
- г) Привличане на туристи

2. Колко **соларни лампи** са монтирани?

.....

3. Какъв е **общият ориентировъчен бюджет**?

.....

4. Посочете **две мерки**, с които общината ще **проследи ефекта** от проекта.

.....

.....

II. Част 2 Тълкуване / Обобщаване на информация

5. Коя **основна идея** най-добре обобщава статията?

- а) Паркът се закрива
- б) Градът обновява парка за по-активна и безопасна среда
- в) Дарителите финансират целия проект
- г) Жителите са против

6. Кой детайл в текста **подкрепя тезата**, че се търси баланс между активност и тишина?

.....

.....

III. Част 3 Оценяване / Осмисляне на информация

7. Обещаният „**публичен отчет**“ по-скоро...

- а) намалява доверието на гражданите;
- б) не влияе върху доверието на гражданите;
- в) увеличава доверието на гражданите (прозрачност);

8. Кое е по-подходящо, за да се увеличи използването на **вход „Север“** вечер?

- а) Още лампи около вход „Север“
- б) Повече пейки в Централната част
- в) Премахване на чешмата

9. Смяташ ли, че правилото **„Без усилена музика след 21:00“** постига баланс между активност и тишина? **Обоснови се с един аргумент.**

.....

.....

.....

IV. Част 4 Създаване на текст

10. Напиши абзац (90–120 думи) с **описание на място в града**, което ти допада или вдъхновява, когато го посетиш. В текста ти:

- Поддържаш **един ясен фокус** за мястото; не сменяш темата и избягваш отклонения.
- Посочиш **кога и къде точно** се случва посещението (час, сезон, квартал).
- Използваш **конкретни сетивни детайли** (звук, мирис, гледка), а не общи приказки.
- Покажеш **как точно ти влияе** посещението на това място: какво се променя в настроението, мисленето или действията ти по време на посещението и след това.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Логико-математическа грамотност

Инструкции:

Отговори на **всички** въпроси. Покажи **решението** си под всеки въпрос. При тестовите задачи напиши решението на задачата и огради верния отговор.

1. Намери стойността на израза:

$$\frac{3}{4} + \frac{5}{8} =$$

Решение: _____

A) 1 B) $\frac{9}{8}$ C) $\frac{11}{8}$ D) $\frac{5}{4}$

2. В училище има 120 ученици. $\frac{1}{5}$ от тях са седмокласници. Колко процента от всички ученици са седмокласници?

Решение: _____

A) 15% B) 20% C) 25% D) 30%

3. На колко е равно произведението $2^3 \cdot 2^2 \cdot 2^7$?

Решение: _____

A) 2^6 B) 2^5 C) 2^{12} D) 2^{42}

4. Цената на тениска е 40 лв. Колко ще струва тениската след намаление от 25%?

Покажи изчисленията си по-долу.

Решение:

5. В таблицата са показани резултатите на контролна работа по математика на учениците от един клас.

Оценка	Брой ученици
6	8
5	10
4	6
3	4

- а) Колко ученици общо има в класа?
б) Какъв процент от учениците са получили оценка 5?
в) Изчисли средния успех на класа (приблизително, до една десета).

Решение:

6. Три приятелки – Ани, Боби и Веси – имат по един любим цвят: червен, син и зелен. Ани не харесва червено. Цветът на Боби не е син. Веси харесва зелено.

Кой какъв цвят харесва?

7. За 3 часа велосипедист изминава 45 km. Ако поддържа същата скорост, колко време ще му трябва, за да измине 60 km?

Решение:

8. На маса има 5 монети: 2 са от 10 стотинки, 2 са от 20 стотинки и 1 е от 50 стотинки. Избираш на случаен принцип 2 монети.

Каква е най-голямата сума, която можеш да получиш, и колко различни суми са възможни?

Решение:
